

Latvijas Republikas

Ekonomikas ministrija

Ministry of Economics

Republic of Latvia

Iniciatīva par aukstā kara mantojuma saglabāšanu Baltijas jūras reģionā

**Aira Andriksone
Ekonomikas ministrija**

**Seminārs "Sadarbība jaunu tūrisma produktu
izveidei tūrismā Kurzemē"**
11.05.2009. Laumu dabas parkā

Iniciatīvas nosaukums

- ☐ **Countries around the Baltic Sea.
Better international understanding.
Information about the Cold War
period told from sites where events
took place**

Iniciators un atbalstītājs

❑ **Iniciators - Dānijas *Langeland* muzejs** (2005):

- *Langeland* forts, kura militārais uzdevums bija neļaut Varšavas pakta valstu kuģiem iziet no Baltijas jūru caur *Great Belt* starp *Sealand* un *Funen*
- NATO un Varšavas pakta valstu lidaparāti, zemūdene un mīnu meklētājs
- 1962.gada Kubyas raķešu krīzes laikā no forta tika novēroti padomju kuģi ar raķešiekārtām ceļā uz Kubu

❑ **Iniciatīvas atbalstītājs - Dānijas Kultūras ministrija:**

- Nodrošina sekretariāta darbību

Iniciatīvas galvenais uzdevums

- ☐ **Izplatīt zināšanas par Aukstā kara vēsturi, pamatojoties uz aizsargājamiem objektiem un vietām**
- ☐ Iniciatīvai ir augsts politisks atbalsts reģionā
- ☐ Jautājums par Aukstā kara un padomju okupācijas periodu, kā arī tā atstāto materiālo un nemateriālo mantojumu regulāri ir ES institūciju dienaskārtībā

Aizsargājamie objekti, vietas (1)

- ❑ Daudzas vēsturiskas pēckara (II PK) vietas gan bijušās PSRS, gan ar to robežošajās rietumvalstu teritorijās nopostīšanas vai sabrukšanas rezultātā ir jau stipri cietušas, vai arī pilnībā nojauktas (reizēm ar rietumvalstu finansiālu atbalstu)
- ❑ Pēc PSRS sabrukuma šādas vietas, daudzas no kurām ir unikālas, tika uzskatītas par kaut ko ļoti sliktu, kas jānovāc, cik vien ātri iespējams
- ❑ Attieksme sāk mainīties un interese jūtami pieaug

Aizsargājamie objekti, vietas (2)

- ☐ Militāras bāzes un būves, militārā tehnika
- ☐ Ieslodzīto un deportēto nometnes, cietumi
- ☐ Partizānu bunkuri
- ☐ Apbedījumu vietas
- ☐ Izlūkdienestu un drošības dienestu ēkas un tehnika
- ☐ Rūpnīcas, kolektīvās saimniecības (kolhozi un sovhozi)

Aizsargājamie objekti, vietas (3)

- ☐ Komunistiskās partijas un padomju nomenklatūras darba un atpūtas vietas
- ☐ Raksturīga arhitektūra, skulptūras
- ☐ Neatkarības cīņu (t.sk. atmodas un barikāžu laika) vietas
- ☐ Ēkas un vietas, kurās risinājušies vēsturiski notikumi
- ☐ Muzeji

Interesešu galvenās tēmas

- ❑ **Militārā situācija** - spēku samērs starp austrumiem (Varšavas pakts) un rietumiem (galvenokārt NATO)
- ❑ **Komunistu režīms** bijušajā Padomju savienībā, t.sk. neatkarības atgūšanas aktivitātes

Laika periods

- ❑ **1945. līdz 1991.gads**, saukts arī par Aukstā kara periodu
- ❑ Loģiskas nepieciešamības gadījumā arī pirms 1945.gada un pēc 1991.gada

Iniciatīvas pasākumi

- ❑ **Starptautisks seminārs Greifsvaldē**
11.-12.11.2007.
- ❑ **Starptautiska konference Berlīnē**
18.03.2009.
- ❑ **Studiju tūre Baltijas valstīs**
01.-08.04.2009.

Starptautiskā konference Berlīnē (1)

- ❑ **Izpratne:**
- ❑ Daudzas jaunās neatkarīgās valstis tagad ir vienu un to pašu starptautisku organizāciju, piemēram, ES un NATO, dalībvalstis
- ❑ Vai jauno realitāti pavada plaša vispārēja izpratne iedzīvotāju vidū par to laiku, kas tika rūpīgi slēpts aiz Dzelzs priekškara?
- ❑ Izpratne ir ļoti svarīga tālākai sadarbībai tautsaimniecībā, kultūrā un izglītībā, kā arī tautu identitātes radīšanā (tāpat kā valoda, literatūra, mūzika u.c.)

Starptautiskā konference Berlīnē (2)

- ❑ **Informācija un izpratne:**
 - Atmosfēra
 - Skaidrs vēstījums
 - Neaizmirstams un īpašs
 - Aculiecinieki
- ❑ **Plaša mēdiju un politiku iesaiste**
- ❑ **Visu Eiropas nāciju iesaiste**

Starptautiskā konference Berlīnē (3)

❑ **Iniciatīvas galvenās plānotās aktivitātes:**

- Tīkla darbības aktivizēšana
- Informatīvās aktivitātes un aculiecinieku iesaistīšana
- Kopīgas mārketinga aktivitātes
- Konkrētas iniciatīvas attiecībā uz vietu aizsardzības un publiskas pieejamības nodrošināšanu
- Ekspozīciju apmaiņa starp tīkla muzejiem
- Vietu integrācija tūrisma aktivitātēs
- Pieredzes apmaiņa

Studiju tūre Baltijas valstīs

❑ Secinājumi par Latvijā apmeklētajām vietām:

- Ļoti interesantas vietas (tūrisma objekti) rietumvalstu tūristu skatījumā, milzīgs neizmantots potenciāls
- Vietas var kalpot par izciliem informācijas avotiem par Aukstā kara vēsturi: „Tas notika šeit”
- Vēsture jā saglabā ne tikai grāmatās, filmās un fotogrāfijās, bet arī vietās to dabīgajā vidē
- Vietu tālāka sagraušana ir jā aptur un tās ir jā sāk aizsargāt, jā nosaka jā ģ pilns vēstījums
- Latvijas Okupācijas muzejs - viens no vislabākajiem tāda veida muzejiem bijušajās padomju bloka valstīs

Latvijas nacionālā kontaktpersona

 Andris Biedriņš
VKPAI eksperts

Kontaktinformācija:

E-pasts: abiedrins@apollo.lv

67229272, 29531097

Iniciatīvas sekretariāts

□ Johannes Bach Rassmusen

Kontaktinformācija:

E-mail: jbach@get2net.dk

+4535360559

Latvijas Republikas

Ekonomikas ministrija

Ministry of Economics

Republic of Latvia

PALDIES PAR UZMANĪBU!

LR Ekonomikas ministrija

Brīvības iela 55, Rīga, LV 1519

Tālrunis: 67013101

Fakss: 67280882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājas lapa: www.em.gov.lv